

HELİKOPTER EBEVENLİK

NEDİR?

Helikopter ebeveynlik; çocuklarıyla aşırı derecede ilgili olan, çocuk odaklı yaşayan, çocuğu için planlar yapan, çocuklarına fazlaca yardım eden, onlar yerine program yapan, yöneten ve müdahale eden ve mükemmeliyetçi olan anne babanın tutumlarını ifade eden kavramdır.

Helikopter Ebeveyn Özellikleri

- Çocuklarıyla ve onun yaşadığı her problemle aşırı derecede ilgilenme,
- Sorunları çözebilecek olmasına rağmen çocuğuna bırakmadan tüm sorunları çözme,
- Çocuğunun okul hayatıyla ve okul başarısıyla fazlaca ilgilenme,
- Çocuğunun hayatını planlama, yönetme,
- Katılacağı etkinliklere, kurslara çocuğu adına karar verme,
- Hedef belirleme gibi tutumlar vardır

MAYIS 2023

Helikopter Ebeveyn Özellikleri

Helikopter ebeveyn tutumu çocukların çok küçük yaşlarında kendini göstermeye başlar. Yürüme çağında sürekli çocuğu gölge gibi takip etme, davranışlarını ve oyunlarını yönlendirme, tek başına zaman geçirmesine fırsat vermeme şeklinde gözlenen tutum okul çağında güvenilir öğretmen ve eğitimciler bulma konusunda aşırı çaba, çocuğun arkadaş ve aktivitelerini belirleme, ev ödevi ve okul projeleri için orantısız yardım sağlama şekilleriyle kendini belli edebilir. Düşük notlar için öğretmeni aramak, sıkı ders planı yapmak, özel kurslara göndermek gibi davranışlar da okul çağında sık gözlenenler arasındadır. Bununla birlikte helikopter ebeveynlik her yaşta birey üzerinde etkisini göstermeye devam edebilir. Çocuğunun öğrenim göreceği üniversiteye ve bölüme karar vermek, evleneceği kişinin kim olacağı konusunda belirleyici olmak, evlendikten sonra yaşayacağı yer ve eş ilişkileri ile ilgili müdahaleler bireylerin ileriki yaşlarında da etkisini devam ettirmektedir.

eyupsultanram

eyupsultanram

eyupsultanram

MAYIS 2023

Sebepleri

Helikopter tutuma sahip ebeveynlerin giderek artmasını altı sebebe bağlamaktadır. Bu sebeplerden ilk sırayı demografik değişimler almaktadır. Aile dinamiğindeki ve ebeveynlikteki değişikliklere bağlı olarak ailelerin anne baba olmayı geciktirmeleri ve daha az çocuğa sahip olma eğilimi helikopter ebeveyn tutumunu artırmaktadır. Teknolojinin gelişmesi ve buna bağlı olarak çocuklarını izlemenin kolaylaşması da sebepler arasında vurgulanmıştır. Küreselleşme dahil olmak üzere toplumdaki yapısal değişiklikler ve buna bağlı olarak anne-babaların öğrencilerin eğitim konusundaki ilgisinin artması üçüncü sebep olarak ileri sürülmüştür. Ebeveynlerin çocuklarının güvenliği konusunda daha fazla kaygılanmalarına yol açan saldırı, şiddet ve kaçırma olaylarına ilişkin gözlemler ve duyular da bu tutumun artmasına yol açan sebeplerden bir tanesi olarak ileri sürülmektedir.

Sayılan bu sebeplere ilave olarak anne babaların diğer ebeveynleri modellemeleri, helikopter anne babalarda gözlemledikleri tutumları benimsemelerinin de artışta etkili olduğu belirtilmektedir.

Helikopter Ebeveynliğin Çocuk Gelişimine Etkileri

Helikopter ebeveynliğin ortaya çıkardığı en önemli sorun; 'bu şeyi kendim yapmam konusunda ailem bana güvenmiyor' mesajıdır. Bu mesaj kendine güvenin ve özsaygının azalmasına yol açmaktadır. Bununla birlikte pek çok araştırmada helikopter ebeveynlerin çocuklarında yüksek düzeyde kaygı ve depresyona, diğer çocuklara kıyasla anlamlı derecede daha fazla gözlenmiştir. Yaşam becerilerinin yeterince gelişmemesi olarak ifade öz yeterlik inancının zayıf olması, sosyal fobi, obsesyon, panik bozukluk sık gözlenen sonuçlar arasındadır. Helikopter anne babaya sahip olan bazı çocuklarda ise hak görme duygusunun aşırı gelişmesi ego enflasyonu denilen ve narsist kişiliğe uzanan sorunlara yol açabilmektedir.

Yapılan araştırmalarda;

- Annelerin babalara kıyasla daha fazla helikopter tutuma sahip oldukları gözlenmiştir.
- Ortaokulda öğrenci olan katılımcıların algıladıkları helikopter ebeveyn tutumları, diğer eğitim kademelerindeki katılımcılardan yüksek bulunmuştur.
- Tek çocuklu ailelerde helikopter ebeveynlik daha fazla gözlenmiştir.
- Büyük şehirlerde yaşayan ebeveynlerde helikopter tutum, daha küçük yerleşim yerlerine göre daha fazla gözlenmektedir.
- Üniversite mezunu annelerin, diğer eğitim kademelerinden mezun olanlara kıyasla daha fazla helikopter tutuma sahip oldukları tespit edilmiştir.

Helikopter Ebeveynlik Çocuklarda Başarıyı Neden Engelliyor?

Yanlış #1: Her Şeyi Düzeltmek İçin Hemen Harekete Geçmek

Eğer alışkanlık olarak her küçük şey için çocuğunuzu “kurtarmaya” geliyorsanız, çok önemli bir yaşam becerisini öğretme konusunda ona hiç de yardımcı olmuyorsunuz demektir: Öz-yeterlik.

Yanlış #2: Onlar Adına Bütün Kararları Almak

Ebeveynler, çocuklarının günlük kararlarının büyük çoğunluğunu kendileri alarak onlara yardım etiklerini düşünürler. Ancak çocukların sorumluluk almalarına ve kendi seçimlerini yapmalarına daha fazla izin vermek, toplantı odalarında işlerine yarayacak bazı becerileri geliştirmelerini sağlar: Kararlılık pratiği yapmak ve inisiyatif almak gibi.

Yanlış #3: Saat Saat Planlamak ve Yönetmek

Çocuklar yapılandırılmış aktivitelere ne kadar çok katılırlarsa,öz yönetim becerileri o kadar zayıflıyor. Yani, bağımsız bir şekilde hedefler belirleme ve bu hedeflere ulaşma konusunda zor zamanlar yaşıyorlar. Ve bunlar, gelecekteki ekonomik ve kariyer başarılarını etkileyebilecek beceriler.

Yanlış #4: Hata Yapmaktan Korumak

Hatayı deneyimlemek dayanıklılığı ve esnekliği de öğretir. Bu da çocukların, işten çıkarılma ve başka bir iş bulmak zorunda olma gibi yetişkinlikteki zorlukların üstesinden gelmelerine yardımcı olur.

KAYNAKÇA:

Prof. Dr. Hasan Yılmaz, Türkiye’de Helikopter Ebeveynlik Eğilimi ve Helikopter Ebeveynlerin Demografik Özellikleri, Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi, Sayı: 46 Ocak- Mart 2020,

1.Ordu Üniversitesi Hemşirelik Çalışmaları Dergisi, Derleme, 2020, 3(2), 163-168,

www.egitimpedia.com

eyupsultanram

eyupsultanram

eyupsultanram

MAYIS 2023